

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що
підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її
спеціальний статус» щодо оформлення тимчасового посвідчення
громадянина України»

1. Мета

Метою прийняття Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» щодо оформлення тимчасового посвідчення громадянина України» (далі – Закон України) є запровадження оформлення тимчасового посвідчення громадянина України засобами Єдиного державного демографічного реєстру (далі – Реєстр), уточнення строку, на який оформляється тимчасове посвідчення громадянина України, встановлення розміру адміністративної послуги за оформлення тимчасового посвідчення громадянина України замість втраченого або викраденого.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогодні оформлення тимчасового посвідчення громадянина України регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1111 «Про затвердження Правил оформлення і видачі тимчасового посвідчення громадянина України», з дати прийняття якої законодавство України у сфері громадянства зазнало низки змін, у зв'язку із чим виникла необхідність в актуалізації окремих законодавчих норм.

Так, статтею 28 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (далі – Закон про ЄДДР) визначено, що тимчасове посвідчення громадянина України оформлюється і видається засобами Реєстру на строк до двох років, а в разі закінчення строку дії тимчасового посвідчення громадянина України особі, якій його було оформлено, видається нове тимчасове посвідчення громадянина України, що створює законодавчу колізію та не відповідає положенням Закону України «Про громадянство України», відповідно до якого тимчасове посвідчення громадянина України видається лише на два роки – на термін, необхідний для виконання особою, яка набула громадянство України, зобов'язання припинити іноземне громадянство.

Статтею 1 Закону України «Про громадянство України» визначено, що зобов'язання припинити іноземне громадянство – письмово оформлена заява іноземця про те, що в разі набуття громадянства України він припинить громадянство (підданство) іншої держави або громадянства (підданства)

МВС № 31724/01/36-2026 від 04.08.2026 (2572362)

Підписав: Вигівський Іван Михайлович

Сертифікат: 6C9E48EB050893DA0400000047810200D4FE0600

Дійсний: з 17.07.2026 08:55:25 по 17.07.2028 08:55:25

інших держав і протягом двох років з моменту набуття ним громадянства України подасть документ про припинення громадянства (підданства) іншої держави або громадянств (підданств) інших держав до органу, що видав йому тимчасове посвідчення громадянина України.

У разі невиконання особою зобов'язання припинити іноземне громадянство протягом двох років з моменту набуття громадянства України, територіальними органами ДМС приймається рішення про скасування рішення про оформлення набуття громадянства України або ініціюється процедура втрати громадянства України.

Проектом Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» щодо оформлення тимчасового посвідчення громадянина України» (далі – проект Закону України) також будуть приведені у взаємну відповідність окремі положення статей Закону України про ЄДДР у частині відсутності в тимчасовому посвідченні громадянина України безконтактного електронного носія.

Водночас проект Закону України передбачає внесення змін до статті 20 Закону про ЄДДР у частині, що стосується встановлення розміру адміністративної послуги за оформлення тимчасового посвідчення громадянина України замість втраченого або викраденого (оформлення тимчасового посвідчення громадянина України після прийняття рішення про набуття особою громадянства України здійснюється безкоштовно) – 0,2 розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року.

3. Основні положення проекту акта

Проект Закону України пропонує внесення змін до статей 20 та 28 Закону про ЄДДР, зокрема:

- конкретизацію строку, на який особі видається тимчасове посвідчення громадянина України;

- виключення норм щодо видачі нового тимчасового посвідчення громадянина України в разі закінчення строку дії попереднього та щодо наявності в тимчасовому посвідченні громадянина України безконтактного електронного носія;

- уточнення інформації, яка вноситься до тимчасового посвідчення громадянина України;

- встановлення розміру адміністративної послуги за оформлення тимчасового посвідчення громадянина України замість втраченого або викраденого – 0,2 розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року.

4. Правові аспекти

Нормативно-правові акти, що діють у даній сфері:

Закон України «Про громадянство України»;

Закон України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;

Указ Президента України від 27 березня 2001 року № 215 «Питання організації виконання Закону України «Про громадянство України»;

постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1111 «Правила оформлення і видачі тимчасового посвідчення громадянина України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Закону України після набрання ним чинності не потребуватиме додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів, але, більш того, сприятиме збільшенню надходжень до державного та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

За предметом правового регулювання проєкт Закону України не потребує консультацій із заінтересованими сторонами, у зв'язку із чим до пояснювальної записки не додаються результати таких консультацій та прогноз впливу реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін.

Проєкт Закону України не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, у зв'язку з чим не надсилався на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проєкт Закону України не містить положень, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час його реалізації.

Згідно із висновком Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини від 24 липня 2025 року № 3149-5.4-25, проєкт Закону України стосується положень статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Право на повагу до приватного і сімейного життя), статті 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Захист власності) та відповідає Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини.

8. Прогноз результатів

Реалізація Закону України не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші сфери суспільних відносин.

Прийняття Закону України врегулює питання щодо уточнення строку, на який оформляється тимчасове посвідчення громадянина України, запровадження оформлення тимчасового посвідчення громадянина України засобами Реєстру, встановлення розміру адміністративної послуги за оформлення тимчасового посвідчення громадянина України замість втраченого або викраденого

Міністр внутрішніх справ України

Іван ВИГІВСЬКИЙ